

Een stervende moeder en een massagestaf maken In extremis tot een hilarische roman

Vier sterren voor Tim Parks' *In extremis* → 40

41

→ **Martin Michael Driessen: 'Ik wil niet herhalen wat er al een keer was. Dat is tijdsverspilling.'**

zul je allen vergeten zijn/ die zo zijn als ik/ en ook mij zul je dan vergeten/ niemand verlangt geheugen bij een god. Veertien was ik toen. Daarna ben ik veel dommer geworden. Ik heb een keer een gedicht ingestuurd voor een prijsvraag. Toen ik die niet won, begreep ik daar helemaal niets van, er stortte er een wereld voor me in. Later kwam het theater."

'Ik heb eenzaamheid en stilte nodig – het tumult in mijn hoofd is al groot genoeg'

Op de vraag of schrijven een levensdoel is, zegt hij dat hij niet zou kunnen leven zonder iets moois te maken. "Dan zou ik mijn zelfrespect verliezen. Ik schrijf werkelijk langzaam, niet makkelijk, niet veel, maar wel heel zorgvuldig. En ik doe het ook helemaal niet graag, omdat ik doodsbang ben. Je bent helemaal alleen, je maakt iets dat er nog niet was en niemand kan je vertellen of het goed is. Schrijven maakt me gelukkig, maar vaak is het ook een beproeving."

Een rush van zelfvertrouwen

Terug naar de ECI Literatuurprijs. Heeft die bekroning zijn manier van schrijven beïnvloed? "Ik ben waakzaam geworden. Ik ben na *De pelikaan* gelijk aan een nieuwe roman begonnen. Sinds 2012 ben ik bijna ononderbroken aan het schrijven. En zolang het komt wil ik doorgaan. Geen idee hoe lang dat nog duurt. Ik ben niet meer jong, en al het moois wat ik nu kan maken dat wil ik nu maken."

"Maar goed, waakzaam dus. Na die prijs had ik ook een rush van zelfvertrouwen en van geluk. Ik schrijf nu aan een roman over liefde in het Derde Rijk met als werktitel *Het onontkoombare*

geluk. Dat wordt echt geen gebruikelijke Tweede Wereldoorlogroman, kan ik je nu al verzekeren. Ik had de eerste hoofdstukken geschreven en begon mezelf te verdenken omdat het te makkelijk ging. Lijkt het niet te veel op *Rivieren*? Ik wil niet herhalen wat er al een keer was. Dat is tijdsverspilling. Ik verdacht mezelf ervan dat ik misschien onbewust toch hunker naar een herhaling van de lof die ik heb gekregen voor *Rivieren*. Dat heeft me zo veel wantrouwen ingeboezemd dat ik er even mee ben opgehouden."

Een opmerkelijke impasse in zijn schrijverschap. Maar Driessen zat niet stil. Hij vertaalde twee novellen uit het Duits: van Adelbert von Chamisso en Theodor Storm. Dat gaf afleiding en rust. Na alle plichtplegingen rond het verschijnen van *De pelikaan* zal hij met frisse blik *Het onontkoombare geluk* weer ter hand nemen.

"Ik neig heel erg naar het kluzenaarschap, maar ik vind het fantastisch, zoals vandaag, weer met mijn soortgenoten om te gaan en plezier te hebben. Maar morgen zit ik weer met evenveel plezier op mijn woonark te schrijven. Zolang het aanhoudt stop ik niet. Dit is de mooiste tijd van mijn leven."

Scheltema

Bocken Top Tien

FICTIE

- 1 Tommy Wieringa
De heilige Rita
De Bezige Bij, €19,99
- 2 Carlos Ruiz Zafón
Het labirint der geesten
Signatuur, €29,99
- 3 Dan Brown
Oorsprong
Luitingh-Sijthoff, €24,99
- 4 Jan Cremer
Sirenen
De Bezige Bij, €19,99
- 5 Paolo Cognetti
De acht bergen
De Bezige Bij, €19,99
- 6 Alan Hollinghurst
De Sparsholt-affaire
Prometheus, €24,99
- 7 Koen Peeters
De mensengenezers
De Bezige Bij, €19,99
- 8 Pieter Waterdrinker
Tsjaikovskistraat 40
Nijgh & Van Ditmar, €24,99
- 9 Robert Harris
München 1938
Cargo, €19,99
- 10 Charlotte Mutsaers
Harnas van hansaplast
Das Mag, €20,99

NON-FICTIE

- 1 Jamie Oliver
5 ingrediënten
Kosmos, €29,99
- 2 Nadia Zerouali & Merijn Tol
Souq
Fontaine, €29,95
- 3 Midas Dekkers
Volledige vergunning
Bas Lubberhuizen, €19,99
- 4 Carolijn Visser
Selma
Atlas Contact, €15
- 5 Yuval Noah Harari
Homo Deus
Thomas Rap, €24,99
- 6 **De bosatlas van het Nederlandse voetbal**
Noordhoff, €29,95
- 7 Astrid Holleeder
Dagboek van een getuige
Lebowski, €19,99
- 8 Michel van Egmond
De deal
Voetbal Inside, €19,99
- 9 Frits van Oostrom
Nobel streven
Prometheus, €24,99
- 10 Philipp Blom
Wat op het spel staat
De Bezige Bij, €19,99